

Posudek bakalářské diplomové práce

Název práce:	Formulación de la memoria en la novela <i>La Ciudad ausente</i> de Ricardo Piglia
Studijní obor:	Španělský jazyk a literatura
Autor/ka práce:	Jana Suchánková
Vedoucí práce:	Mgr. Daniel Vázquez Touriño
Oponent/ka:	Doc. PhDr. Eva Lukavská, CSc.

Předkládaná práce je hodnocena

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování předepsané literatury uspokojivě
2. Z hlediska požadavků na jazykovou správnost (pravopisné a jiné jazykové chyby) dobře
3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii dobře
4. Připomínky, náměty, otázky k rozpravě:

Mnohohrstevnatý a mnohohlasý román *La Ciudad ausente* argentinského spisovatele Ricarda Pighi patří mezi díla, která nabízejí čtenáři nespočet interpretací a způsobů čtení a která se s každým novým čtením aktualizují.

Diplomandce a priori nelze mít za zlé, že si z bohatého přediva Pighiova románu vybrala jen jednu rovinu a zaměřila se, jak sama praví v anotaci na s. 35, na „souvislosti mezi analyzovaným dílem a realitou v období diktatury, na vliv politického režimu na život obyvatel“. Textem skutečně prosakují narážky, motivy, konkrétní jména a názvy (Perón, Videla, ERP, guerra de las Malvinas) odkazující k historii a politickému režimu Argentiny. Nicméně snahu hledat souvislosti mezi dílem a realitou v období diktatury, když celé dílo je formálně i tematicky založeno na absolutním zpochybnění hranice mezi realitou a fikcí (vyplývá už víceméně z názvu románu) a jako takové vyznívá jako „homenaje a Macedonio Fernández“, považuji za problematickou. Setřená hranice mezi realitou a fikcí, typická pro argentinskou literaturu počínaje M. Fernándezem, přes Borgese, Bioy Casarese, Cortázar, Sabata a konče např. R. Pighiou), charakterizuje i politickou realitu země. Odráží se mj. v příběhu jedné z důležitých postav, která prochází románem, inženýra Richtera (ve skutečnosti Rakušana Dr. Ronalda Richtera), jehož výzkum a výroba atomové bomby na ostrově Huemul v letech 1948-1952 za naprosto bezvýhradné maximální finanční a politické podpory generála Peróna byl kolosální podvod, jinými slovy čiročirá fikce.

Metodologicky nešťastný přístup, který zvolila diplomandka, se projevuje např. tím, že si klade špatné otázky („Quién es Junior?“ p. 21), protože na ně neexistují správné odpovědi (spekulovat, jestli je nebo není agent tajné policie je zavádějící), vynáší

nepodložené soudy („La máquina es la mujer amada de Macedonio“, p. 22, „La máquina es una mujer“, tamtéž). Stejně nepřesvědčivé je tvrzení, že „La grabación“, poslední známý příběh, který vyprodukovala „la máquina“, vypráví o hrůzách diktatury. Počátek příběhu časově situuje zmínka o Enricu Malatestovi (1853-1932), italském anarchistovi, který kolem roku 1889 navštívil Argentinu a podle příběhu „La grabación“ zde indoktrinoval jistého gauča. Zmínky o dálnici, „autopista“, posunují vyprávění v čase dále do budoucnosti, nicméně nic explicitně nevyjadřuje, že „camposanto sin cruces“ je z období diktatury (pro vojenskou juntou v letech 1976-1983 bylo spíš příznačné shazování obětí z letadel do Río de la Plata). V případě „setecientos pozos“ stejně tak dobře může jít o masové hroby z doby vyhlazení indiánů kmene Mapuchů (la conquista del desierto) z konce 19. století. Spíše je třeba číst „La grabación“ jako vyprávění o násilí, které provází argentinskou (potažmo lidskou) společnost od nepaměti a které se v čase proměňuje ve fikci, v příběh, který se vkládá do stroje – la máquina, který měl být původně strojem na překládání (traductora), ale začal se chovat jako „máquina transformadora“ („Queríamos una máquina de traducir y tenemos una máquina transformadora de historias. Tomó el tema del doble y lo tradujo. Se las arregla como puede. Usa lo que hay y lo que parece perdido lo hace volver transformado en otra cosa. Así es la vida.“ p.27-28). Tak např. povídku E.A. Poea *William Wilson* stroj přeměnil na povídku *Stephen Stevensen*. V tomto kontextu se mi „la máquina“ jeví jako jakási lidská schopnost a potřeba dělat ze skutečnosti fikci a žít příběhy.

V podkapitole 4.2 se diplomandka snaží analyzovat kapitolu „El Museo“. Stejně jako při rozboru románového prostoru („La estructura de la novela“, s. 12-14) přebírá poněkud nekriticky tvrzení ze sekundární literatury („el Museo, que es «una fuente de de información imprescindible para la humanidad»“, Cselik; 2001:65“) a zcela opomíjí rovinu metatextovou, tj. že kapitola El Museo odkazuje na román *Museo de la Novela de la Eterna*, ve kterém se odráží Fernándezův radikální idealismus (Schopenhauer). Že je metatextem, textem o textu, úvahou inspirovanou románem, ve kterém na základě svého radikálního idealismu don Macedonio totálně rozbil klasickou formu románu, setřel hranici mezi snem a bděním, oslabil koncept „reálna“, vymanil text z jakýchkoli časových a prostorových souřadnic, zbavil postavy tělesné podstaty a psychologické dimenze a za pomoci humoru a ironie posunul román z úrovně literární do metafyzické.

A tak můžeme pokračovat dál. V pasáži věnované vyprávění s názvem „La isla“ (III. Pájaros mecánicos) diplomandka uvažuje o ostrovu převážně jako o reálném místě, zatímco se jedná zcela zjevně o místo naprosto abstraktní, o úvahu věnovanou jazyku, jeho původu, jeho vývoji, která vrcholí uvedením postavy Anny Livie Plurabelly z románu *Finnegans Wake*, což je jakýsi experimentální a prakticky nečitelný text Jamese Joyce.

Je třeba ocenit sympatickou snahu diplomandky proniknout do románového labyrintu Piglioova románu, zorientovat se v něm a zprostředkovat některé z jeho mnohých poselství. Na druhé straně je patrné, že poněkud přecenila své síly, což se projevilo mj. nepatřičnou závislostí na sekundární literatuře.

Diplomová práce Jany Suchánkové také nikterak netrpí filologickou akribií (mám na mysli např. uvádění jmen autorů a historických postav bez křestních jmen, chybné datace, např. konec diktatury 1984, s. 2), nevykazuje pečlivou redakční úpravu (bibl. odkazy bez jména autora ss. 12, 13, 14, 15, 18, 21, 25, 32, uvádění ISBN a ISSN v bibliografii, označení kapitoly, tj. části knihy kurzívou na s. 21) a není prosta ani jazykových chyb.

Proto navrhuji známku

Celkový návrh hodnocení:

uspokojivě

V Brně dne 2. září 2014

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eva Lukavská'.

Doc. PhDr. Eva Lukavská, CSc.